

Слово від редакції

КОНЦЕПЦІЯ « 3 П» (ПРАЦЯ, ПРАВО, ПОЛІТИКА)

Семигіна Т. В.

Головний редактор журналу «Вісник Академії праці, соціальних відносин і туризму»

У маркетингологів популярною є концепція «4 Р», або мікс-маркетингу. Вона походить від англійських слів – Product (продукт), Price (ціна), Place (місце) та Promotion (комунікація). Нею її автор Дж. Маккарті намагався привернути увагу до того, що варто зосереджуватися на ключових аспектах діяльності і вміти узгоджувати їх між собою.

Цей випуск наукового видання «Вісник Академії праці, соціальних відносин і туризму» цілком вписується в концепцію «3 П» – Праця, Право і Політика. Як і в ідеї мікс-маркетингу, всі частини тематичної концепції нашого журналу пов'язані між собою. Ці сфери науки і суспільної практики мали б бути узгоджені одна з одною. Але насправді такими не є і це формує простір для наукових рефлексій щодо політико-правового урегулювання різних сфер суспільного життя.

У випуску – дві частини. Перша – наукові статті політико-правового характеру, зосереджені на різноплановій тематиці – від питань гідної праці, фінансового права до історичних розвідок. Друга – тези доповідей учасників круглого столу «Місцеве самоврядування: міжнародні стандарти та їх відображення в національному законодавстві».

Випуск відкриває стаття Н. Дмитрук та В. Буяшенко «Гідна праця: роль профспілок у протидії гендерній дискримінації», яка є другим аналітичним матеріалом за результатами дослідження «Посилення внеску профспілок у забезпечення гідної праці в Україні». Якщо в першому матеріалі [1], опублікованому у попередньому випуску, аналізувалась ситуація на ринку праці України в цілому, то друга стаття розкриває становище жінок на ринку праці, демонструє так званий гендерний розрив. Дослідниці висувають низку практичних рекомендацій вітчизняним профспілкам,

як з огляду на міжнародні конвенції, так і сучасні уявлення про те, що слід вважати гідною працею, рівністю на ринку праці, соціальним захистом та якістю роботи [2].

Стаття **В. Співака** продовжує тематику гідної праці та її забезпечення шляхом збереження політичної практики соціального діалогу. Автор аналізує суперечливі тенденції глобалізації та їх вплив на соціальний діалог, який набуває нових інституціональних форм, зберігаючи при цьому первісне значення захисту працівників та регулятора ринку праці. Тематика, обрана автором, дискусійна і потребує подальшого обговорення вітчизняними науковцями, адже в Україні набувають поширення нестандартні форми зайнятості, довкола яких уже тривалий час активно дискутують вчені, правники та політики в інших країнах [3; 4].

Обґрунтовану наукову розвідку щодо інтерпретації поняття «митні платежі» пропонує **Ю. Оніщук**. Наведені автором міркування свідчать, що такі платежі – в силу свого характеру – відмінні від поняття податків, хоча українським законодавством вони тлумачаться саме так і саме на податковій основі формуються правові відносини, пов'язані зі сплатою митних платежів. Сподіваємось, що висловлена автором думка може послугувати основою для подальших наукових дискусій на цю тему в українському фаховому середовищі. Особливо актуальним це видається з огляду на різнопланові міжнародні норми та практики, а також зобов'язання України перед глобальними і регіональними торговельними утвореннями.

Дві статті представляють результати вивчення правових аспектів збереження інформації. **О. Кравченко** обговорює охорону комерційної таємниці, яка стала відомою правоохоронним органам під час взаємодії з підприємствами, уста-

новами та організаціями. Автор визначає низку неузгодженостей та лакун у правовому регулюванні цього питання, насамперед недостатній рівень урегулювання відповідальності правоохоронних органів за розголошення отриманої комерційної таємниці. На його думку, доцільно повернутися до ідеї ухвалення спеціального закону стосовно комерційної таємниці (такий законопроект було внесено ще 2008 року, але він так і не був підтриманий). У статті **В. Коломійчука** дискутуються питання збереження професійної таємниці адвокатом, який консулює клієнтів. Автор розглядає різні підходи до забезпечення такої таємниці, зокрема, у міжнародній практиці. З позицій абсолютності адвокатської таємниці він пропонує: 1) доповнити чинне українське законодавство положеннями про допит помічників адвоката, його стажистів та інших осіб, які перебувають у трудових відносинах з адвокатом; 2) узгодити норми законодавства про адвокатську діяльність із законодавством стосовно відмивання коштів, одержаних злочинним шляхом.

Актуальні питання децентралізації в сфері охорони здоров'я дискутуються у статті **Т. Семігіної**. Запропонований допис є продовженням попередніх робіт щодо ролі місцевої влади та територіальних громад в охороні здоров'я [5]. У цій статті йдеться про амбівалентні процеси деволуції повноважень і визначення відповідальності за державні гарантії права на здоров'я, унормування фінансових стосунків у цій сфері, проблеми синхронізації регіональної політики та політики охорони здоров'я.

Стаття **А. Настюка** пропонує історичний екскурс у дохристиянські часи Київської Русі. На основі літописів автор реконструює методи поповнення княжої скарбниці і демонструє, що всі ці методи були пов'язані з військовою справою, мали унормований характер.

Матеріали круглого столу «**Місьцеве самоврядування: міжнародні стандарти та їх ві-**

дображення в національному законодавстві» привертають увагу до функціонування органів місцевого самоврядування в Україні. На нинішньому етапі питання, що належать до компетенції місцевого самоврядування, регулюються близько 700 законами та понад трьома тисячами нормативно-правових актів, частина з них містить норми, що породжують колізії як у самих цих правових актах, так і між актами [6]. Конституційна модернізація правових основ з урахуванням принципів класичного муніципалізму та міжнародної практики децентралізації [7] може посилити правові колізії та організаційні конфлікти. У своїх тезах науковці висувують численні пропозиції, спрямовані на запобігання викликам імплементації міжнародних норм у вітчизняне законодавство в ході децентралізації, обговорюють актуальні питання забезпечення спроможності територіальних громад, становлення інститутів місцевої демократії.

Отже, матеріали цього випуску, хоча й видаються різнопланованими, але вони обговорюють взаємопов'язані питання, які належать до правовідносин в економічній та соціальній сферах, формування та впровадження політики в різних галузях. Єднає дві частини випуску усвідомлення інституціональності та синергетичного взаємовпливу політико-правових та політико-управлінських взаємодій на всіх рівнях – від глобального до локального та в усі часи – від дохристиянської доби до нинішнього глобалізовано-комунікативного суспільства. Думається, такий політико-правовий мікс був цілком виправданим.

Ми сподіваємось, що у 2017 році у «Віснику Академії праці, соціальних відносин та туризму» буде продовжено наукові дискусії з актуальних питань права, політики, економіки, соціальної роботи, історії тощо.

Перелік літератури та джерел інформації

1. Буяшенко В. В. Гідна праця: політика зайнятості та оплати праці (Аналітичний матеріал за результатами дослідження «Посилення внеску профспілок у забезпечення гідної праці в Україні») / Буяшенко В. В., Кобзиста О. О., Ткаченко Я. С. // Вісник Академії праці, соціальних відносин і туризму. – 2016. – № 1-2. – С. 9-24.
2. Deranty J.-P. The ILO's Decent Work Initiative: Suggestions for an Extension of the Notion of "Decent Work" / Deranty J.-P., MacMillan C. // Journal of Social Philosophy. – 2012. – Vol. 43(4). – P. 386-405.
3. Goos M. Lousy and lovely jobs: The rising polarization of work in Britain / Goos M., Mannin, A. // The review of economics and statistics. – 2007. – Vol. 89(1). – P. 118-133.

4. Kalleberg A. Bad jobs in America: Standard and nonstandard employment relations and job quality in the United States / Kalleberg A., Reskin B., Hudson K. // *American Sociological Review*. – 2000. – Vol. 65(2). – P. 256-278.
5. Семигіна Т. В. Охорона здоров'я у суперечливих умовах глобалізації – локалізації / Семигіна Т. // *Наукові записки НАУКМА: Політичні науки*. – 2011. – Т. 121. – С. 121–125.
6. Серьогін С. М. Теоретичні засади та основні напрямки реформування місцевого самоврядування й децентралізації влади в Україні [Електронний ресурс] / Серьогін С. М., Гончарук Н. Т. // *Теорія та практика державного управління і місцевого самоврядування*. – 2015. – № 2. – Режим доступу: <http://bit.ly/2hhfUaQ>.
7. Шемшученко Ю. Концептуальні проблеми регіональної політики і децентралізації влади в Україні в контексті євроінтеграційних процесів / Ю. Шемшученко // *Віче*. – 2015 – № 12. – С. 3-6.